

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy hóra 1 frt.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős

Kutasi Imre

kiadó s iaptulajdonos.

Szerkesztőség: Nagy-Várad-utca 2087. sz. Gáll-há. (emelet).

Kiadóhivatal: Nagy-Várad-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fe

Egyes szám 4 kr.

1848—1898.

Debreczen, márczius 15.

Magasztos ünnepet ül ma Magyarország, évszázadokra kiható fontosságú eszmék ünnepe ez, melyek ötven esztendővel ezelőtt egy csodálatosan dicsőséges revolutió következményeképpen új irányt, szebb magasztosabb irányt jelöltek egy forrongó, fejlődő nemzetnek.

Ötven esztendővel ezelőtt megszületett eszmék diadalmos pályafutásának ünnepe ez, egy nagy nemzet jubileuma, mely megerősödve önérettel tekint vissza ötven év diadalmos munkájára, nemes küzdelmeire.

Némuljon el a pártoskodás zajgó szava, simuljon el az ellentétek legkisebb redője is, szenteljük e napot a kegyeletes, a hazafias visszaemlékezésnek.

Ábrándokat, nemzeti ideálokat valósított meg 1848. márczius idusa. Megvalósította az erős consolidált nemzeti állam ábrándját, megvalósította a nemes törekvéseket, melyek e hatalmas nemzeti állam jövőjét biztosítják, megvalósította a közös szabadságot, s mindazokat a dicső vágyakat, melyek egy jövőre hivatott nemzet minden polgárának keblét lángra gyújtották.

Adott Szabadságot, Egyenlőséget, Testvériséget!

Szabadságot, mely áldásos fényével felmelegítette az aggó a nemzet jövőjét féltő honfi sziveket.

Egyenlőséget, mely egyített a hon szeretetben gazdagot és szegényt.

Testvériséget, mely ledöntötte a Kasztok vas korlátait, mely szétozlatta a honfui elzárkózottság legkisebb rétegét is, egyé tett minden honfit a h a z a s z e r e t e t b e n.

Megteremtette a nemzet politikai lét jogosultságát, megteremtette a gondolat, a sajtó szabadságot.

A magyar nemzet nagy ünnepe a magyar szabad sajtó jubileuma is.

Ötven esztendő alatt megizmosodva hálával tekint a szabad sajtó is e dicső napra, születésének nagy napjára, kegyelettel adózik a dicső utöröknek, kik egy eszmétől egy ideáltól lelkesítve megszerezték a késő utódoknak a féltett kincset gondolat-szabadságukat.

A nagy szabadság levél, a 12 pont alfája is a sajtó szabadság volt, a késő utódok is ezt ünneplik legelőször a kivivott eszmék között. Felrepül a gondolat az ötvenedik esztendő szent napján, visszazáll a mythikus idők homályába, hogy hozzon onnan a múltéhoz hasonló nemes, ideális lelkesedést, tiszta, önzésnélküli hazafiasságot.

Felrepül s visszazállva elmondja, hogy az a nemzeti szellem, az az erős idealizmus, mely e napot megalkotá, folyton kíséri a nemzetet s az ötvenedik évforduló dicsőséggel teljes napján elárasztja fényével az ünneplő nemzetet. Elmondja, hogy a mai Magyarország a nagy naphoz méltóan folytatja küzdelmeit, elmondja, hogy a szabadság egyenlőség testvériség méltó nemzetet kíséri haladásában, nagyszerű fejlődésében.

Lelkesedéssel tekinthetünk vissza az elmúlt ötven év küzdelmeire, erőt merithetünk szenvedéseiből, tiszta hazafiassággal ünnepelhetünk.

Jó talajra talált márczius idusának minden egyes eszmája, kicsirázva hatalmas előfává növekedett, melyet a magyar nemzet minden egyes polgára gondosan ápol, gondosan védelmez.

Fel tehát a további küzdelemre. A márcziusi szent eszmék: a szabadság egyenlőség testvériség nevében küzdjünk tovább az eszményi a nemzeti célokért, valósítsuk meg teljességökben, s a ránk következő minden egyes Márcziusi idus juttassa eszünkbe a szent a nemes cél a Magyar állam dicsőséges céljait.

Ezt tartva szem előtt ünnepeljünk, ünnepeljen egész Magyar, nemzet, egész Debreczen lelkesen, magasztosan.

(s. b.)

Országgyűlés.

Budapest, márczius 14.

Mikor Berzeviczy Albert elnök úgy negyed tizenegy óra tájon becsöngette a törvényhozókat lassu zibongással tódultak be a honatyák a terembe. A negyvennyolczas törvényalkotások megünnepléséről szóló törvényjavaslat tárgyalásának első szakaszánál Eötvös Károly állott szólásra.

A felirati tervezetre vetette magát és nagy odaadással tépte-marczangolta annak mondatait.

Majd azt javasolta, hogy a feliratban a magyar állam egysége és nemzeti méltósága nyerjen kifejezést és a nemzeti méltósága 15-ikére tétessék. Indítványozza továbbá, hogy az örök időkre szóló nemzeti ünnep tetszés kifejezetten kötelességévé az ország összes polgári, katonai és egyházi hatóságaira nézve is.

A miniszterelnök állt fel szólásra.

— Rövid leszek — mondotta Bánffy Dezső báró — mert e javaslatra vonatkozó nézeteimről már kifejezést adtam és teljesen osztom Barabás Béla képviselő ur nézetét: e kérdésnél kerüljük a vitakozást. Csak Eötvös Károly néhány megjegyzésére válaszolok. Figyelmeztetnem kell a képviselő urat, hogy Magyarország önállósága nem 1848-ban kezdődött, meg volt ez 68 év óta es megerősítette ezt az 1790—1791 iki 10 törvényezikk is. A törvényjavaslat első szakasza szösz szerint van kivéve Deák Ferencz egy beszédéből, Deák Ferenczéből, akihez Eötvös Károlyt kétségtelenül kegyeletes emlékek fűzik; a mi pedig az ünnep napját illeti, apr 11-ike az, amelyet király és nemzet a legteljesebb harmóniában ünnepelhet.

A miniszterelnök után pedig Szivák Imre kért szót.

Szünet után a ház szó nélkül fogadta el a javaslat második és utolsó szakaszát is.

Mi történt 1848. márczius 15-ikén.

(Folyt. és vége.)

A hatás talán még nagyobb, mint az egyetem-téren. A kiknek alkalmuk nyílt e fenséges jelenetet látni, soha sem felejtették el. A költő érczes szava, mint égzengés zuggott végig a megilletődött tömegen; megregettette lángba ejtve a sziveket.

Degré Lajos, kik közvetlen szemtanuja volt e jeleneteknek, emlékirataiban ekként írja le e páratlan hatást: „Életemben se látam soha ily gyújtó hatást. Mintha a felhők nem is havat, de villanyezikrákat szórának, s az emberekben az agyvelő, a kebel minden gyu-nyaga egyszerre lángba csapott volna fel.

A második versszak után a refraint;

A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

a sokaság mint vihar utándörgé.

Nem gondolt többé senki hóval, esővel: esernyőjét mindenki összevonta, s mintha fegyverre alakult volna át, fenyegetőleg magasra emelte.

Mikor elvégezte Petőfi, darabig még helyén maradt és élvezte a leirhatatlan hatást.

A nyomdában egész délig szakadatlanul működtek a gépek, ezernyi példányban szórva a két nevezetes nyomtatványt. De ez mind kevés volt. Mindenki akart belőlük kapni, de a jelenlevők tizedrészének sem jutott. „Midőn az első nyomtatott példányok a közönség közt szétosztattak, — írja a nép hangulatát festve egy szemtanu, — nem lehet állítani, hogy nedvesek voltak-e már a sajtótól, vagy az olvasók örömkönnyei által áztattak meg, mert leirhatatlan azon lelkesedés, melylyel minden-

ki kebléhez, ajkához szorítá a hatalom legnagyob tényezőjét, a szabad sajtó első szülöttjét. Mintha a közönség minden tagja egy egy imádott kedvesét szabadította volna a sötét börtönéből: oly elragadtatással örvendett a bilincseiből kiszabadított gondolatnak, azon egyetlen kincsnek, mely az embert a teremtés koronájává magasztosítja.“

A Ferencziek templomában deket harangoztak, a kék bluzos munkások haza indultak ebédelni. A közönség azonban nem tágitott, zajongva követelt példányokat a szabad sajtó ez első termékeiből. Végre is Irinyi, hogy megnyugtassa a békétlenkedő népet, szót emelt:

— Polgártársak! Dél van, a nyomda fáradt munkásai hazamennek ebédelni. De mindjárt ebéd után, már egy óraker megint hozzá fognak a nyomtatáshoz; s a gépek addig meg nem állanak, míg annyi példány el nem készül, hogy mindenkinek jusson egy a programból, mint a versből. Délután három óraker a nemzeti muzeumnál leszen a kiosztás. Ott legyen mindenki, a ki a hazáját szereti, mert egyéb fontos tennivalónk is lesz még. A városházára megyünk és fel fogjuk kérni Pest város nemes tanácsát, hogy velünk érdelemben és kívánatokban egyesüljön és lépéseinkben segítjen. Most térjenek haza békességgel!

A nép hezafias dalok éneklése közben megnyugodva oszlott szét.

Délben az ifjuság küldöttségileg a nemzeti színház igazgatóját, Bajza Józsefet kereste fel, hogy estére ingyenes előadásban, a nép örömeire Katona József „Bánk-bán“ című drámáját adassa elő. Bajza igen szívélyesen fogadta a küldöttséget, megígérve, hogy a nép óhajításának eleget tesz.

Három óra érkezett. A közönség a város minden részéből nagy tömegben tódult a muzeum előtti tere.

A Nemzeti Muzeum impozáns palotáját akkoron még nem körítette vasrács. Lépcsőzetes főbejárata előtt, hol most az Arany-szobor áll, hepehupás térség terült el, várva a rendezésre és befásításra. A közönség ezt a térséget özönlötte el, az ifjuság pedig a muzeum széles lépcsőzetén foglalt helyet.

A nyomda ekkor már ismét erős működésben volt. Mihelyest egy kétszáz példány elkészült, Landerer fürge szedőfiuk által azonnal elküldte a nyomtatványokat az ifjuság vezetőinek, a kik szétosztották azokat a nép között. A 12 pontból a németnyelvű példányokat is lehetett immár látni. Az ifjuság vezetői ugyanis a programt németül is kinyomatták, — a fordító Irinyi volt, — hogy a polgárság ama részét, mely nem értett magyarul, szintén megnyerjék a mozgalomnak.

A muzeum előtt összesereglett roppant sokaságot Vasvári üdvözölte, örömeinek adván kifejezést, hogy a magyar nép is megerősítette a kor intő szavát. Ezután Irinyi a 12 pont jelentőségét magyarázta meg, indítványozván hogy a szabad sajtó két legelső terméke, a mai nap örök emlékeül a muzeum levéltárában helyeztessék el.

Ugy történt. Kubinyi muzeumi igazgató a nép óhajításához képest azonnal levéltárba helyezte a két történeti emlékü nyomtatványt. Petőfi a saját költeményének szélére a közetkező sorokat írta: „Az 1848-iki márczius 15-én kivívott sajtószabadság után legeslegelőször nyomtatott példány, s így a magyar szabadság első lélegzete. Petőfi Sándor.

Alig helyezték el a két nyomtatványt a muzeumban, midőn a közönség Petőfi éltetésével ujjal a „Talpra magyar“t kívánta hallani. A nép nem tudott betelni a hatalmas riadó szépségeivel. Sokan már majdnem kívül tudták, a refrénjét pedig az egész tömeg mindig utána dörögte a költőnek.

Petőfi a lépcsőzet baloldali oldalpárkányáról szavalta el immár ötödször forradalmi dalát. Perczekig tartott az éljenzés, a mint a költő szavaiát bevégezte. A nép tombolt, ujjongott elragadtatásban. Összevegyült, komoly férfiak szemében megcsillant a lelkesedés könnye. A nők kendőiket lobogtatták.

Irinyi most már arra kérte a közönséget hogy küldöttséget válasszon, a mely felhívja a városi tanácsot a csatlakozásra. Irinyi szá-

vát azonban, mint gyermekszót a mennydörgés, elnyelte a megmegújuló „éljen“-rivalgás, mely még mindig Petőfiének szólt. Ismételnie kellett kerelmét. A küldöttséget kikiáltással végre megválaszthatták. Tagjai lettek: Petőfi, Jókai, Irinyi, Vasvári, Irányi és Egressi Gábor. A küldöttség azonnal elindult a városházára. A nép, a hatvani utcán, kigyó-utcán át, mint a tengeráradat hömpölygött utánuk, s ellepte a városháza tért.

A városi tanács, több polgár felszólítására éppen rendkívüli ülést tartott, megbeszélendő a nép mozgalmával szemben a teendőket. Résztvettek a tanácsülésen: Szepessy Ferencz polgármester, Rottenbiller Lipót alpolgármester, Kacsokovics Lajos főjegyző, Holovics Boldizsár tanácsnok, Staffenberger István szószóló stb.

A küldöttség, melyhez utközben Nyáry Pál és Klauzál Gábor is csatlakozott, egyenesen a tanácssterembe nyitott. Irányi Daniel röviden tolmácsolta a nép kívánságát, s arra kérte a tanácsot, hogy azonnal kivételesen nyílt közgyűlést tartassék, a melyen ők is, mint a nép küldöttjei is részt vehessenek.

A magisztrátus részéről Kacsokovics Lajos főjegyző válaszolt, s kijelenté, hogy a tanács a nép programját, kevés külsőséggel, magáévá teszi. Majd Rottenbiller alpolgármester szólalt fel:

— Üdvözlöm önöket, — mondá, — mint a tavasz első fecskéit. Önök hozzák a szabadság teljes reményeit, önök verték le a sajtótól a bilincseket, s bizton hiszem, hogy az önök oltalma alatt városunk meg lesz óva a rendezavarásoktól.

Harsány üdvözléssel fogadta a küldöttség a polgármester lelkes szavait.

Most azonban feláll Holovics tanácsnok és kijelenti, hogy a közjót szívén viseli ugyan de elvek elfogadására nem engedi magát kényszeríteni. Azt kívánja tehát, hogy a nép előterjesztését a tanács előbb zárt ülésben viddassa meg, s csak azután adja tudtára a népek határozatát.

A lelkesedés hevét Holovics hideg és visszautasító kijelentése egy perc alatt kioltotta. A méltatlankodás moraja zuggott végig a küldöttség tagjai közt. A tanács urak zavartan összenéztek. Rottenbiller próbálja meggyőzni Holovicsot, ki azonban makacsul ragaszkodik nézetéhez.

Ekközben a nyitva hagyott terem ajtaján a folyosókról betódul a közönség. Az izgatottság perczről-perczre nő. Ekkor Irányi, ki a hosszú zöld asztal felső végén ülő Szepessy polgármesterhez sehogy sem tud férközni, felugrik az asztalra, az álmétködő polgármester előtt.

— Mi nem értünk rá addig várakozni, — kiáltja ingerülten, — míg a tanács uraknak tetszik. Kívánjuk a 12 pont azonnali aláírását!

Ha Nyáry Pál higgadt, tapintatos modorával közbe nem lép; baj lett volna a dologból mert Holovics magatartása már az alatt váro tiz-tizenkét ezernyi tömegnek is tudomására jutott Szepessy Ferencz polgármester megértvén a helyzet válságát, tollat ragadott és minden habozás nélkül gyorsan aláírta az eléje tett program-pontokat, azután ép oly gyorsan ráütötte a város pecsétjét.

Irányi az aláírt okmányt a tanácssterem nyitott ablakához rohan és tudtára adja a népek, hogy a városi tanács épp ebben a perczen magáévá tette kívánságaikat. Egetrázó éljenzés támad ez örömhírre.

— Hadd lássunk valakit a tanácsurak közül is! — ordítja valamelyik kételkedő. Halljuk Rottenbillert!

A polgármester enged a hívásnak és a városháza erkélyéről lelkesítő beszédet intéz a néphez, maga is megerősítvén Irányi kijelentését. Most Nyáryt, majd Klauzál akarja hallani a tömeg. Mindkettő gyönyörű beszédben emlékezik meg a mai szep napról, a melynek korszakos jelentősége csak emelkedni fog, ha a nép eddigi rendszeretét megőrizve, szentélyes kitörésekre ragadtatni nem engedi magát.

Egyáltalán Nyárynak és Klauzálnak szintén elévülhetlen érdeme van a márcziusi napok fényes sikere körül. Mert míg egyrészt

nem zárkóztak el a hővérű ifjuság merész törekvései elől. sőt tekintélyük súlyával még elősegítették azok megvalósítását, másrészt a mozgalom vezetését kellő időben kezűkhöz ragadván, mindent elkövettek, hogy a hazafias tüntetés mindvégig megtartsa komoly méltóságát.

Nyáry és Klauzál után Jókai, majd Vasváry szólta a néphez; Petőfi ismételtén elszavalta költeményét, Irinyi pedig fölolvasta a tanács által el fogadott 12 pontot.

Ezalatt fontos megállapodások történtek a tanácsulésen. Elhatározták, hogy a 12 pontot petíció alakjában külön-külön küldöttek a külső Pozsonyba az országgyűlésnek. A küldöttek mely a nép választottjaiból és a város tisztviselői karából elegyesen állítatik össze, egyúttal a trónhoz is járul, megkérendő a Felsőházat, hogy népképviselői alapján új országgyűlést hívjon össze Pestre. Megkeresik István nádort is, hogy kérésüket hathatós befolyásával támogassa a királynál.

Elhatározták továbbá, hogy a rend és közbiztonság fentartására külön bizottságot alakítsanak, s a polgárságból önkéntes jelentkezéssel e célra külön nemzeti őrséget szervezzenek. A bizottmány elnökségét Rottenbiller vállalta magára, a jegyzői tiszt vitelére pedig Irányi Dánielt kérték fel.

De volt ennél még közelebbi teendő is. A helytartó-tanácsot kellett rászorítani, hogy a nemzet kívánságait a cenzúra eltörölésével és a politikai foglyok szabadon bocsájtásával mielőbb elősmerje. Legalább részben bevezetett tényeket akartak terhelni, nehogy a hatalom időt nyervén, kijátszhassa a népet. Egyben arra is fel akarták hívni Zichy Ferenc grófot: hasson oda, hogy a sorkatonaság ne avatkozzék a mozgalomba miután a rend fentartását külön e célra alakítandó őrség szervezésével maga a polgárság veszi át.

A küldöttek, mely legnagyobb részben a közcsend-bizottmány tagjaiból állott, Nyáry Pál vezetése alatt egyenesen a tanácsulésből indult Budára, kísérve a nép ezreitől. A helytartótanács az országház utcájában, amaz épületben székelt, a hol most a belügyminisztérium rendőri osztálya van.

... Határtalan lelkesedés közt vonultunk fel a várba — írja Degré. „Visszaemlékezéseim”-ben, — hol a tüzéséget égő kancsokkal ágyuk mellett láttunk állani. „Éljen a szabadság éljen az egyenlőség! kiáltással vonult el előttük a tömeg.

A helytartótanács éppen ülésezett. Nehányan bementünk a terembe, a sokaság az udvart, lépcsőket és a folyosókat foglalta el. A nagyságos urak helyet kínáltak a zöld asztal körül elfoglaltuk. Bemutattuk a 12 pontot, melyek kívánságainkat tartalmazzák. Semmi kifogást nem tettek. Kivántuk, hogy a sajtó felszabadulását a helytartótanács azonnal mondja ki és a cenzorokat mozdítsa el. Ellenvetés nélkül megtették. — Az államfoglyok azonnali szabadon bocsájtását kértük. Azonnal kiadatott a rendelet, hogy az illetők börtönajtajai megnyitassanak.

Soha életemben oly rémült arcokat nem láttam, — mondja tovább Degré, — mint ezeké a nagyságos kir. tanácsos uraké volt. Udryé csak úgy játszott a zöldbe és a sárgába. Nyeky (a cenzor) meg oly szeretetreméltóan mosolygott, mintha sikerült volna egy Shakespeare-darabot leszorítani a játékrétdről; de hogy az a nyájasság nem szívből jött, mutatta homlokának verejtéke, melyet nem győztött eléggé törölgetni. Pedig csak a kaput kellett volna bezárniok, hát el van fogva az egész forradalom minden vezetőivel és kezdeményezőivel együtt, Szerencse, hogy nekik velünk, nekünk meg velük volt dolgunk. — Csaknem kedélyes társalgás folyt. Kivülről győzelmi zaj hangzott fel. A foglyok kiszabadítva. Barátságos kézsorítással bucsúztunk el a helytartótanács uraitól, mintha csak látogatáson lettünk volna.

Igy ír a küldöttek eljárásáról Degré, mint egyik szemtanú. Tény, hogy a helytartótanács csak a rémület hatása alatt adta meg a kért engedményeket. Attól tartott, hogy vonatkozása esetén véres zendülés üt ki, amelynek dühe legelső sorban a kormányzók tagjai ellen fognak irányulni. Zichy Ferenc gr.

a kormányzók ideiglenes elnöke tehát a veszélyes játékhoz jó arcot vágván, még azon hevenyében maga fogalmazta meg az engedmények megadásáról szóló határozatot, mely a városi tanácshoz intézett átirat formájába öntetett.

Azalatt, míg a helytartótanács az átirat megszerkesztésével foglalkozott: az örömtöltő tömeg a fejevári kapunál levő kamara börtön elé vonult a hol, a népjogok egyik legbátrabb hirdetője, Tancsics Mihály ült fogságban. Legelső sorban ennek a szabadon bocsájtását kívánta a nép.

Tancsicsot fogságában érte a márczius 15-ike. A történekről sejtelve sem volt. Képzelték tehát a rabirónak mély megilletődése, mikor gr. Almácssy Mór és Török Bálint kormányzói tagok közbelépésére börtönének vasajtaja váratlanul megnyitott és az utcára lépve, tizezernyi rivalgó néptömeg élén a nagytekintélyű alispánt, Nyáry Pált látta maga előtt, ki őt mint a „békés forradalom legelső tavaszvirágát” megkapó szavakkal üdvözölte.

Már bealkonyult, mikor ez a megkapó jelenet történt. Az utca lámpák kigyuladtak, halvány világosságot szórva a ködös, nedves szürkületben. A fiatalság kocsiba ültette a ki szabadított író és lobogó faktyafényénél való ságos diadalmenetben vitte át Pestre. A pesti oldalon a lovakat kifogta a nép s maga húzta a kocsit egész a Kerepesi ut torkolatáig.

A nemzeti színházban az előadás már ekkor megkezdődött. A nézőtér zsufolásig megtelt. A közönségnek nem volt türelme végighallgatni „Bánk bán”-t. Más műsört csinált. Azt kívánta, hogy mindenekelőtt Egressy Gábor szavalja el Petőfi „Nemzeti dal”-át, aztán énekeltesse el e Hunyady László”-ból a „Meghalt a cselszövő...” részt. Ennek befejeztével a zenekar játszsza el a Hymnust, a Hattyudalt és a szózatot. Végezetül pedig a színház karszemélyzete dalolja el a „Talpra Magyar”-t, a melynek zenéjét Egressy Béni, de egy másik zeneszerző is: Kalozdi, a lelkesedés hevéből megkapatva még aznap megcsinálta.

Minden úgy történt, ahogy a közönség kívánta. Egressy Gábor nemzeti színű kokárdával a mellén jelent meg a színpadon és óriási hatással szavalta el a költeményt. Az „esküszünk” refrént mindig utána dörögte a közönség. A második szám: „Meghalt a cselszövő” dal hasonló zajos tetszést aratott. A közönség együtt énekelte a karszemélyzettel.

Ily kitoró lelkesedés közt folyt tovább az előadás midőn az előcsarnokban egyszerre roppant zaj, láрма kerekedik. Mindenki a kijáratok felé tekint. Az ajtók feltáruznak és új tömegek iparkodnak behatolni a színházba,

— Itt van Tancsics! Az ifjuság kiszabította a rab-író! — hangzik egyszerre a színpadról.

— Hol van? Hol van? Látni akarjuk! kiáltják mindenfelől.

Tancsicsot azonban ezuttal nem lát hatják, mert az író betegen fekvő nejéhez sietett.

Az előadásnak azonban egyszerre vége szakad. Minden rend fölbomlik. A betóduló nép elfoglal minden zugot. Egy egy páholyban 15—20 ember szorong. A karzat szakadásig tömve. A közönség, megpillantván a vezetőket tudni akarja a történeteket.

— Halljuk a legújabb eseményeket! Mi történt Budán? — hangzik mind sűrűbben.

A közönség sürgető kívánságának Degré Alajos tesz eleget, ki az egyik földszinti páholyból röviden elmondja küldetésük fényes eredményét.

A siker még nagyobb lelkesedésre ragadja a közönséget. A zenekar, Degré jelentése után rázendít a Rákóczy-indulóra, majd közkívánatra a „Marseillaise”-t játszsza el.

S a közönség féltikora a franciaia forradalom e vérpezsdítő indulója mellett tódul ki a színházból. hogy megszallja a vendéglőket a hol boldog meglepéddel és csapongó kedvvel késő éjjelig örvendez a nap káprázatos eseményeinek. Az érkező legújabb hírek — hogy a főrendiház az alsótábla feliratát elfogadta, hogy a bécsi nép barrikádokról

fegyverrel védi jogait, hogy Metternich Apponyival együtt megbukott — csak fokozták a közönség örömmámorát. Az ifjuság pedig örjáratokra ostromolva, bejárta a varost. Egész éjjel résen állott és vigyázott, nehogy rendezavarás szentségtelenítse meg e dicsőséges napot.

Igy zajlott le 1848. márczius tizenötödike.

Félszázados ünnepen.

— Pályadij nyertes óda. Irta: Kun Béla joghallgaté, márczius 15-én délelőtt a tanárikar és délután az ifjusági ünnepen elszavalta Tripsó Sándor jh. —

Esküdjetek a szabadság nevére,
Testvéri esókba forrjon ajkatok,
Föl, mint egyenlők, föl a pályaterre,
Honért, ha kell, pokollal vivjatok!
Irtjátok ezt a lengő lobogóra
S örök csatákra üssön bár az óra,
Tüzet lövelljen, száz vulkán torok
De a magyar poklon is győzni fog!

Dühét az orkán hamarabb kidörge,
Mintsem e népet sirba döntené,
Porig törpül a vaserő, mi földi
Csak egy kar sujthat s ez az Istené!
De ez is áld, csak utódot átkoz,
Ki hűtlen lessz a nyugvó ós apákhoz
Küzdterre állni lomhán nem akar
— Van e közöttünk ilyen gyászmagyar

Ha van, hűljön ki tespedt szolgaváre
Zugó szél hordja átkozott porát,
Lélek kufárság árnya meg ne érje
A márcziusi hajnal bitorát!
Ne sirjanak az alvó óriások:
Az unoka magának vermet ázott
Vakul rohan, mint üldözött beteg,
Mig elnyeli a rémes rengeteg!

De könny se hulljon százezrek szeméből
Kiket szegénység vas keresztje ver,
Mit ér, hogy ós jog sziklavára épül
Ha van kinek a földi lét teher?
Ha küzködők köszöntik bus sóhajjal:
Meghalványul a márcziusi hajnal,
Borus kezd... itt ott dörg vészesen:
Vigyázzatok! mert ítélet leszen!

S e kin sajtolta vádoló morajra,
Égő könnyekre mi a felelet?
A nyers erő szelvése el nem hajta
Csak süriti a terhes fellegot,
Oh nap lehet csak, mely magasba járván,
Keresztültűzhet sűrű felleg árnyán,
Világosságé lessz a nyert tusa,
S e napfény: márcziusnak idusa!!!

Hévülj, buzogj fel küzdők lanyha vére,
Remélj s epedd e megváló napot,
Vezérvilágul beborult egére,
Ilyen napfényt csak a magyar kapott,
Más nép is szállt az éj ellen birokra,
De hajnalát a vér festé pirosra,
S gyógyultan fájt az anyaföld sebe,
Mert fiainak vérét itta be!

De itt nem volt a napkelésnek átka,
Aldása volt csak égi melege,
Millió darabra tört egy fény sugarra
A szabadságnak százados jege
Mint a hajót, ha vészek oceánja
Tajtékzó árral szirtről-szirte hanyja,
S zöld parton felmosolyg a kikötő:
Lobog a zászló: megnyit a jövő!

Fel a tetőre, ki a sárt utálja,
Előre, szívhe' szivet, karba kart,
Törpült világ, mint óriást csodálja
A küzdelemben összefort magyart!
Itt nincs a jelszó: vére és halálra!
— A habzó árban sziklaként megállva
Csak röpke szóval vivja a tusát,
És győz a márcziusi ifjuság!

E nap biborját csak örömpir fesse,
A bút csak rózsafátyol fódje be,
Egy nap ragyogjon pórra és nemesre,
Nem harcz ez itt, a béke ünnepe!

Nem küzd jogért, csak szent öröme kelve
Megérti egymást a fiának lelke,
Egy az anya s majd együvé takar,
Szabad, egyenlő s testvér a magyar!

Az ég kitisztul gyul tizenkét csillag
Örtüzként tündököl a hon felett,
A népboldogság rózsatói nyílnak,
S nem volt s nem is lesz ily szép kikelet!
Az éji felleg könnyét mind kisírta,
Hajnalt köszönt az ébredő pacsirta:
A vaskaliból szálló gondolat
— A lég meleg s repülni fön szabad

Te is cikázz hát villámló igazság
Évszázadokra dörgő esküdal,
E népet szent igéd felriasszák,
Legyen erőben örök fiatal!
Öt évtizednek börtönéből törj fel,
Földet megrázó hallhatlan erővel,
Zendítsd, mi akkor tűzként támadott,
A nagy kérdést: rabok vagy szabadok!!

És idejön, megesküszik, ki bátor,
Hont nem szeret, ki gyáván elmarad,
Ma lássuk meg: a hős multért ki lángol,
S ki gázol hitvány köznapi sarat?!
Hívek vagytok a nyugvó ősapákhoz?
— Feleljétek? s félszázad áld vagy átkoz,
Már alkonyul, oh el ne késsetek,
Jövő hitere föl! esküdjétek!!

A mi örömünk.

Abba a világba, a mit bohémnek neveznek, olykor-olykor besüt a boldogság, az öröm melegítő napsugara s a mindennapi egyhangu munkában fel-fel csillan az élet csillógó porzeme s lelkünk melegével, szívünk szeretetével vonjuk be azt, a ki nekünk örömet szerzett s a ki a mi szürke világunkba egy kis fényességet hozott.

Két szerető szív szent egyesülésének, két lélek örök ölekezésének voltunk ma tanúi s az örvendezők közt ott állottunk mi is, s jól esett minékünk, hogy közülünk egynek boldogságát láttuk.

Mile Pál a „Debreczeni Hirlap“ h. szerkesztője, a V. H. J. Sz. helybeli választmányának jegyzője tartotta ma esküvőjét *Otrokosi Végli Vilma* kisasszonnyal, kit nemcsak mi, de Debreczen közönsége is szeretetével vesz körül, s velünk együtt örvend egész Debreczen az ő boldogságán.

Adja Isten, hogy a mi imánk elhasson oda, hol meghallgatásra talál, s adja Isten, hogy összekapcsolt életük legyen olyan boldog, a milyennek mi, a többiek kívánjuk...

*

D. u. 3 órákor volt az anyakönyvi hivatalban a polgári esketés, *Oláh Imre* m. kir. anyakönyvvezető előtt. Itt az ifju pár a két tanuval *Oláh Károly* városi tanácsnokkal, a vőlegény násznagyával s *Koncz Elek*, az Első Magyar Biztosító Társulat pénztárnokával, a menyasszony násznagyával jelent meg.

D. u. fél 5 órákor volt az egyházi esküvő a Kossuth utcai ev. ref. templomban, a hova a hosszú nászmenet a menyasszony szüleinek *Csapó* utcai házából ment.

Nyoszolyó leányok és vőfélyek voltak *Bacsó Margit* vőlegényével *Burger Gyula* m. á. v. hivatalnokkal, *Halmi Margit*, a debreczeni színház drámai soubrettje vőlegényével *Tanay Frigyes*s, a debreczeni színház társulat bonvivantjával.

A diszes menet a vőlegény nyitotta meg *Bacsó Margittal*, azután a nyoszolyó leányok mentek vőfélyeikkel, kiket az öröm szülők kocsiak követtek. Utánuk a nagy kiterjedésű *Koncz* család, a menyasszony ro-

konsága, majd az összes debreczeni hirlapírók s a többi vendégek mentek. Az utolsó kocsiiban a menyasszony ült *Burger Gyulával*.

Az esketési szertartást *Dr. Nagy Zsigmond* főiskolai tanár, ev. ref. lelkész végezte, a ki fenkölt beszédben esetelte azt a pillanatot, mely az örök boldogság kezdete volt.

Az esküvő után a menyasszony szüleinek házában gazdag lakomához ültek a vendégek.

Az Isten színe előtt kötött örök szövetségre áradjon az áldás s a mindnyájunk szeretete tegye még édesebbé azt a boldogságot, melyet két ifju szív oly régen óhajtott.

Tukó.

Debreczen ünnepe.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen márczius 15.

Itt van a szabadság születésének 50-ik évfordulója márczius 15-én. Mint mindenütt az egész országban, — úgy nálunk is Debreczenben impozáns módon nyilvánul meg a lelkesedés a nagy napok évfordulóján. Lobogódiszt öltött az egész város; különösen a főutcán, melynek minden egyes épületén hatalmas nemzeti színű trikolorok büszkén hirdetik a nemzeti ünnepet, de nem csak ott hanem minden utcán minden egyes házon ott diszeleg a nemzetiszínű lobogó.

Városunkban minden testület társaság, iskola, intézet vetélkedve törekszik arra, hogy az idei jubiláris évforduló megünneplése méltó legyen a magyar történet fényes napjaihoz. Bátran elmonohatjuk, hogy Debreczen városa méltóan ünnepel. Városunkban lefolyt ünnepekről a következő tudósítás számol be:

A délelőtti ünnepek.

A collegiumi tanárkar ünnepe.

1/2 órára már színtől megtelt a történelmi nevezetességű oratórium lelkes ünneplő közönséggel. Városunk előkelőségei a collegiumi tanárkar nagyszámú hölgyközönség s az ünneplő nemes ifjuság töltötte be a padokat s az állóhelyeket. Felzendült az orgona magasztos hangja, majd a főiskolai kántus éneke után *Csik Lajos* főiskolai tanár és lelkész tartotta felszárnyaló, poetikus, hazafias érzéstől áthatott imáját. Majd *Dr. Helle Károly* jogtanár, a történelmi nevezetességű emelvényről (hol *Blumásy Pál* képviselőházi elnök ült 1849-ben) mondotta el gyönyörű, hazafias beszédét.

Remek visszaemlékezés volt ez a márcziusi nagynapokra, s a napok dicső alakjaira. Költői fordulatokban gazdag beszédének minden egyes részét kitörő lelkesedés kísérte. — Ezután *Tripsó Sándor* joghallgató szavalta el *Kun Béla* a *Debreczeni Főiskolai Lapok* szerkesztőjének gyönyörű, jutalmazott alkalmi ódáját. *Tripsó* szavata frenetikus hatást ért el, s gyönyörű vers minden sora utat talált a közönség szívéhez. Ezután a dicső nemzeti énekei a Szózatot énekelte el az összes gyülekezet, mely a történelmi tadicziókkal átszőtt oratoriumban méltóan róttá le a kegyelet, s a hazafiui lelkesedés adóját.

A nagytemplomban.

Jóval fél 10 óra előtt óriási tömeg várta az istenháza kapuának kinyitását. Debreczen

város hazafias közönsége alkotta ezt a nagy tömeget, mely elment megköszönni az egek Urának, hogy az ötven évvel ezelőtt kivivott eszméket megtartotta a Magyar nemzetnek 50 év alatt hatalmas nemzetté engedte fejlődni. — A collegiumi ünnepen megjelent natabilitások teljes számmal bevonultak a nagy templomba s 10 órákor felzendült az összes gyülekezet magasztos fohászja:

„Jövel Szent Lélek Ur Isten!”

A főiskolai kántus karéneke után *K. Tóth Kálmán* az aranyszájú pap lépett a szószékre, s mondott gyönyörű, hazafias érzéstől áthatott imát. Hálát adott a magyarok istének hogy annyi baj s viszály, utáni erős hatalmas nemzetté tette a magyart, hálát adott, hogy márczius idusának nagy eszméi isten segédelmével folyton kísérik, soha elnem hagyják a magyart. Majd a nemzeti himnus a hangzott fel a szent falak közt, s kicsalta az örömkönyt, s a hazafias lelkesedést a szemekből és arcokból. Szívvel lélekkel énekelte az inpozáns közönség.

„Balsors a kit régen tép
Hoz rá vig esztendőt.”

Majd a gyülekezet éneke következett, a miután végetért a magasztos Isteni tisztelet.

A piarista gimnázium ünnepélye.

A hazafias érzelmükről általánosan ismert piaristák az idén is megünneplették a szabadságharc évfordulóját. Reggel 8 órákor a róm. kath. templomban hálaadó istentisztelet volt, ezután kezdetét vette az ünnepély az iskola nagytermében. — Bevezetésül a dalkör énekelte el a Hymnust, *Láng János* tanár vezetése mellett. — A nap magasztos voltát *Cserhalmy József* igazgató méltatta gyönyörű és költői fordulatokban gazdag beszédben. — *Danilovics Pál* IV. o. t. Gáspár Imre hazafias költeményét, „Márczius 15-ét“ szavalta el hatással. — A dalkör a „Talpra magyar“ énekelte el. — *Szigmet Károly* II. o. t. szavalta el *Tóth Kálmán* „Előre“ kezdetű költeményét végül az énekkar a Szózatot énekelte el.

Az állami főreáliskolában.

Az állami főreáliskola önképzőköre a tanári karral együtt ma délelőtt 11 órákor tartott igen szépen sikerült emlékünneplést, az e célra esinosan feldiszitett torna teremben. Az ünnepélyen részt vett a főreáliskolai tanuló ifjusága és a tanári kar teljes számban: ezenkívül igen előkelő különösen diszes hölgyközönség hallgatta végig az érdekes programmból álló ünnepies gyűlést. Az ünnepélyt az ifjusági zenekar nyitotta meg a lelkes Rákóczi indulóval. Ezután *dr. Kardos Albert* az önképzőkör buzgó vezető tanára lelkes szavakkal röviden eszelelte a márcziusi nagy napok nevezetességét az énekkar Hymnusa után *Bisotka Gábor* VIII. o. tanuló gyönyörű beszédet tartott. Emlékezés 1848 márczius 15-re — ezimmel. Gyujtó szavai nem tévesztettek hatást, olyan tapsvihar követte beszédét, mely ritkán van alkalom tapasztalni hasonló ünnepélyeken. *Weisz Jenő* VII. o. t. lépett ezután a pódiumra óriási hatás kíséretében szavalta el *Horváth József* VIII. o. tanulóknak ez alkalomra irt remek ódáját: *Márczius Idusát*. A fenséges szárnyalatu ódát*) *Weisz Jenő* igazán átérezve, lelkesedve, minden egyes szép gondolatot benne kiemelve a legsikerültebben szavalta el. Az elismerő tapsból úgy a szavalónak mint a szerzőnek bőven kijutott.

Ezután ismét az ifjusági zenekar működ-

*) Melyet lapunk holnapi számában fogunk közölni.

108. m. a. h. ing
v. b. e. p.

dött. Majd R u b i n Mózes VIII. o. tanuló M i v o l t 12 p o n t? czimmel igen érdekes értekezést tartott. B i s o t k a János V. o. tanuló T a t p r a m a g y a r j a után az énekkar zárta be. az sikerült ünnepelt. Az zene és énekkar közreműködéséért és prenz játékáért Z i m e r m a n n Gyula zenetanárt illeti az elismerés.

A kereskedelmi akadémiában.

A debreczeni kereskedelmi akadémia lelkes ifjúságának a szépen sikerült ünnepélye méltán sorakozik a többiekhez, melyet márczius 11 órakor tartott az akadémiai épület dísztermében. A nagy terem kicsinynek bizonyult a rengeteg számú hallgatóság befogadására. Az ünnepélyt az ifjúsági ének és zenekar Hymnusza nyitotta meg. ezután B a y e r Ferencz igazgató tartotta meg a lelkes megnyitó beszédet, a tőle megszokott hazafiassággal. G e r b e r Jenő II. évf. tanuló szavaltta el ezután Petőfi Talpra magyarját. Ezután dr. S z á n t ó Sámuel tartotta meg az élvezetes felolvasását a nagy márcziusi napokról. Kitérő taps és éljen jutalmazta a mesteri felolvasást, melyet a haza és a király éltetésével végzett be. A zenekar játszott ezután szebbnél-szebb Kossuth nótákat, majd B r a u n Menyhért szavallata következett. Az ifjúsági zenekar a Rákóczy indulóval végződött az ülés. Az ének és zenekar betanítása körül S z o j k a Gyula tanár és G e r b e r Jenő II. tanuló szervezték elismerést.

A Svetits-intézet ünnepélye.

Szépen ünnepelték márczius 15-ét a Svetits-intézet növendékei. Az ünnepély délelőtt 10 órakor kezdődött az iskola gyönyörűen díszített nagytermében, a melyet a jelenvolt nagyszámú s előkelő közönség a zsufolásig megtöltött.*

A program elso száma a S z ó z a t volt, melyet az intézeti növendékek énekeltek. Az 5. 9. 14. számokat szintén a növendékek adták elő együttesen; nagy hatással énekeltek el Bartolus „szerezstendéje“-t, a Rákóczy indulót s Torzay Gábor „Király Hymnusá“-t. Az alkalmi beszédet F á b i á n János V. o. t. tartotta nagy sikerrel. Zongorajátékot is hallottunk. V e c s e y Pirokska és D ö m ö k Irén Chován „Magyar tánc“-át, R o n k a y Irma és M ö z e r Olga Brück „Csárdás“-át adták elő zongorán, Faulháber Margit pedig magyar népdalokat játszott czimbalmón. B o d n á r Malvin Pósa Lajos „A haza“ czimű költeményét szavaltta sikerülten. Szépen szavaltak még P é t e r f y Mardittól Schwarz Annától K e l e m e n Mariskától és G ö r ö g Bertától.

Részünkről csak elismerés és buzdítás illeti az iskola vezetőséget a fiazfias nemesczélú törekvéséért.

Az autonom orthodox izraelita templomban.

A debreczeni autonom orthodox izraelita hitközség márczius tizenötödikének ötvenéves évfordulóját reggeli 6 és fél órakor a pástiközi templomban hálas kegyelettel ünnepelte meg a következő sorrendű isteni tisztelettel: 1. Bekezdési ima. 2. A 21. és 66. zsoltár éneklése. 3. Rosenberg Farkas rabbinus halalmaja és könyörgés édes magyar hazánk és királyunk üdvéért és boldogságáért. 4. A 100 és 117. zsoltár recitálása. 5. Schffman Kantor által tartott meghatározó záríma. A zsufolásig megtelt templom fényesen ki volt világítva, és az emlékünnepelely 7 és 1/2 órakor véget ért.

Az ev ref felső leányiskola.

Szépen sikerült emlékünnepelelyt rendezett márczius 11 órakor ez. ev. ref. felső leányiskola az iskola dísztermében. — Az ünnepélyt rendező igazgató és tanári kara meg is lelte

* A díszes közönség sorában ott láttuk Dr. Wolfka Nándor v. pöspök-plébánost Komlóssy Arthur v. főjegyzőt, Körner Adolf és Vecsey Imre tanácsnokot, Cserhalmy József gym. igazgatót, Tárkányi Péter r. k. elemiiskola igazgatót.

jutalmát a fojton felhangzó zajos elősmerésben és éljenekben. Az ünnepélyt az iskolai énekkar nyitotta meg a Hymnus éneklésével. Ezután az iskola ősz igazgatója D ö c z y Gedeon tartotta meg emlék beszédét gyönyörűen válaszolva magyarország történelméről a honfoglalástól a mai korig és éljeneken ecsetelte az 50 év előtti márcziusi napok jelentőségét és vívmányait. Lelkes éljenzés közt végezte a szép emlékbeszédet. Ezután az énekkar a szózatot adta elő, miután Döczy Ilona szavaltta el Petőfinek a hazáról czimű versét. Az énekkar kezdte el ezután a „Kossuth Lajos a z t i z e n t e“ czimű dalt s vele énekelte a lelkesült közönség is. Petőfi „A ledől szobor“ czimű versét szavaltta el nagy hatással Karácson Ottília. Záradékkul a „Komáromi induló“-t énekelte el az énekkar. Az ünnepélyen jelen voltak: Kiss Áron ev. ref. püspök, Simonffy Imre kir. tan. polgármester, Kiss Albert, Szalay Gyula, Hajdu Gyula, Bészler Károly, Medve Kálmán, dr. Bartha Béla és még igen sokan.

NAPI HIREK.

Debreczen, márc. 15.

Időjárás.

A központi meteorologiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— márczius 15. —

— Enyhe. —Csapadék nélkül. —

— Az öreg honvédek ebédje. A nagy idők élő tanúi összesen 18-an gyűltek össze a Kis-pipába ma délbe együtt ebédeltek és lelkesen beszélgettek a dicső időkről s borozgatva töltötték az időt a délutánig. Az egyenruhás öreg honvédek innen vonulnak Szepesi alelnök vezetése alatt a délután rendezendő ünnepségekhez.

— Eljegyzés. Egy kedves ismerősünk és kollégánk kettős örömről adunk hírt az alábbiakban. K l e i n Lajos előbb lapunknak majd a „Debreczen“-nek volt jeles tollu munkatársa a napokban jegyet váltott Ungváron kedves és művelt arájával S c h u h Berta kisasszonnyal. Eljegyzéshez az ismerősök a barátok jó kívánatain kívül a debreczeni hírlapíróké is fűződik. Ezzel együtt hírt adunk az ő távozásáról is a mennyiben, miat örömmel értesülünk a Magyar Francia biztosító társaság miskolczi vezérigynökségéhez pénztárnokká neveztetett ki, mely állását a mai nappal foglalta el.

— A debreczeni m. kir. bábaképezdében az előadások az új tanév elején tegnap kezdődtek meg. A képezdében 35 hallgató van beiratkozva kiknek legnagyobb része vidéki.

— A főispáni titkár távozása. Medve Zoltán dr. belügyminiszteri fogalmazó főispáni titkár elöléptették. A belügyminiszter czimzetes segédtitkárrá nevezte ki és e minőségben szolgálatlételre április 1-től a belügyminisztériumba rendelte be.

— Harangozás. Mától kezdve az az márczius hó 15-től a presbyterium határozata folytán változik a reggeli és délutáni harangozás ideje ugyanis holnaptól kezdődőleg reggel hét és délután három óraor harangoznak.

— Elhunyt vasuti tisztviselő. Szemerédy Ferencz államvasuti távirász márczius 13-án hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése ma délután megy végbe Timár utcáról.

— Halálozás. Özv. Weisz Jánosné született Takács Terézia a budapesti vereskereszt-kórházban meghalt. Ma szállítják haza holttestét és holnap teszik örök nyugalma helyére.

— A gazdasági egyesület közgyűlése. A gazdasági egyesület V á c z y János elnök elnöklése alatt tegnap délelőtt tartotta meg évi rendes közgyűlését. Tudomásul vétetett a

pénztári jelentés mely szerint az egyesületnek 1897 évben bevétele volt 436 frt 79 kr kiadása pedig 434 frt 51 kr. Az egyesület vagyona az alapítványok beleszámításával 8042 frt. Elhatározták, hogy taggyűjtés végett felhívások bocsátassanak ki. Az 1898 évben tartandó lódiázás és lókiállítás most is a Hortobágyi pusztán leendő és pedig márczius hó 22-én Vasárnap s tekintve a múlt évi rendkívüli érdeklődést, az egyesület bizton reméli, hogy ezen társas kirándulás most is a legjobban fog sikerülni, annyival is inkább mert ma már 600 egyén befogadására alkalmas szilárdan épült deszkasátor készen a Hortobágyon. — A választmányból sorshuzás után kilépett tagok helyett egyhangulag megválasztottak: Fischbein Ignác, Dávidházy Imre, Jámbor Ferencz Szücs Mihály Herdicska Béla, Murakózy László, Kerpely Kálmán, Csáky János, Csáky Béla és L. Nagy Bálint, a lótenyésztő bizottságba L. Nagy Bálint, Jobbágy János, Fehér Sándor. Elhatározta végül a közgyűlés, hogy f. évben Erdélybe rendez tanulmányi kirándulást.

— Reklamáció az ev ref egyháznál. Értesítés. Ezuttal tudomására hozatik az ev. ref. egyház adófizető tagjainak, uogy a folyó évre az egyházi adó és közalap ki van vetve s a ki azt helytelenül kivetettnek találja, vagy bármilyen okból elengedésre vélt számot tarthatni az iránt folyó évi márczius hó 21-től márcz. hó 28-ikáig bezárólag, az egyházi számvevőnél a hivatalos órák alatt — egyháztéren 1089 sz. a. — jelentkezzék, merl későbbi felszólalásnak hely nem adatik. A városról azon évben történt elköltözés vagy halálozás mely évre az egyházi adó kivetett, adóelengedést nem von maga után. Az egyház adószedő hivatala a folyó évi adófizetést és közalap fizetést évnegyedes részletekben is elfogadja és a kis könyvecskében mindenkor nyugtázza. Ez alkalommal felhívja az egyház minden tagját hogy f. évi egyházi adóját ki-ki előlegesen de legfeljebb októberig fizesse be: azok pedig kik elmúlt évekről hátralékban vannak, hátralékukat rövid idő alatt törleszszék le, mert a késlekedők ellen az egyházi törvény 257. §-ában foglalt rendelkezésnél fogva a közigazgatási hatóság az egyházi törvény 5 §-a alapján végrehajtást alkalmazni lesz kénytelen. Debreczen, 1898 márczius 6-án tartott presbyteri gyűlésből az egyháztanács.

Emlékbészéd.

Irta és a főiskola udvarán 1898 Márt 15-én. elmondotta Sipos Béla joghallgató.

Tisztelt polgártársak!

Ötven esztendővel ezelőtt az ország szívében Isten szabad ege alatt, friss tavaszi szellőtől verve e napon esküdtött meg a magyar hogy a lerázott rabszolga jármot nem viseli tovább, hogy a tespedés helyett új életet válassz, hogy a sötétség rémeit szíjjel üzve a „Szabadság, egyenlőség, Testvériség“ szent szózatát írja fel zászlójára, ez eszme mellett küzd, ez eszme védelmében igyekszik szabaddá nagygyá es hatalmassá tenni a hont. 1848 mártius idusán zendült fel ezrek és ezrek ajkáról a szent esküszó: „Rabok tovább nem leszünk“ 1848 mártius iduság lett szabaddá a szellem repült magasba a békóba zárt gondolat hogy hirdesse a Kárpátoktól az Adriaig, hirdesse az egész világnak a dicső a szent szabadságot. A rideg tél végével és mint a természet felébredt a régi hősi szellem is, megújuló erővel lelkesedéssel töltötte el a nemzetet mely háromszáz esztendőn keresztül hordta a láncot mely háromszáz hosszú évig küzdött eredménytelenül, szenvedett méltatlanul.

Nincsen a magyar történelemnek ragyogóbb, kesebben szóló mártius idusánál nem volt a magyar nemzet soha oly nagyszerű mint e napon, mikor hazafias szenvedélyektől felbuzdult kebeliél kitörő lelkesedés öröm marmorában vér nélkül kivitta azt, a miért történelmünk egy örökké élő alakja számkivetésbe ment, a miért ezrek és ezrek piros vére ömlött ki a csatáreken, s a mi egy jövőre hivatott munka és életképes nemzet millió és

millió tagjainak a közóhaja volt, a szabadságot. — Nem volt a magyar soha olyan nagyszerű, mint mikor egy riadó a Talpra magyar keblet rázó hangjaira mint egy ember állott fel, szivve tett kézzel lelkesülten valódi extázissal dörögte a szent esküformát.

1848. Márczius idusát és a Szabadság, Egyenlőség, Testvériség magasztos jelszavát keresztülfonta a nemzet geniusa aranyos dicsugárral, hogy együtt ragyogjon e nap és a három szent fogalom, hogy a késő utódok csodálattal tekintsék, bátorságot és hazafiui lelkesedést merithessenek belőle.

Felhő, sötét komor felhő borongott addig, a hont, egész átláthatatlan sűrű fátyol takarba a jövőt, a remény biztató sugára is csak kétes fényt vetett a honra. De jött a nap, egy legyén szóra szétszakadt a sűrű felleg tábor, egy felvillanyozó, egy halálból felébresztő kiáltó szózat felzavarta a százados álmot, s a magyart soha el nem hagyó védő szelleme új életet teremtett a haldoklóba, csodálatos bátorságot öntött a csüggedő szivekbe.

Szabadságot hozott, mely lerázta a lánczot annyi millió kezéről, szabadságot adott a karnak, gondolatnak, hogy kettőzött erővel, kettőzött lelkesedéssel pótolja helyre az átálmódott időt, hogy bátran szembe szállva az ellentétes áramlatokkal büszkén hirdesse, hogy van a magyarban élni hit jog és erő.

Egyenlőséget hozott, mely áldásos sugárral feloldozta a rideg zárkózottság gátjait, testvérré tett urt, szolgát egyaránt egy szó, egy szent jelszó alatt egyesítette a hon minden fiát!

Testvériséget hozott, hogy e szent fogalom áldásos derűje eloszlassa a pártviszonyokat, egygyé tegyen a szabadság megvédésében egyes honfit. Egygyé tegyen örömben, fájdalomban, vészben, viharban, békében a hazajavára.

Lobogjon hát magasra a honfiui lelkesedés lángja, örömszajtól legyen hangos e hon bércze, rónája, hirdesse mindenki a gazdag és szegény, az erős és gyöngye hogy a legmagasztosabb három eszme a Szabadság, Egyenlőség, Testvériség dicső eszméjének ötvenedik évfordulója itt van, elérkezett.

Kettőzött gyorsasággal dobogjon a sziv, kettőzött hévvel törjön ki keblünkől a lelkesedés, büszkén kiáltja minden magyar ajk, — hogy 1848 márczius idusának ötvenedik évfordulóját a szabad, a virágzó Magyarország ünnepli meg.

Ünnepeljünk, ünnepeljétek!

Ünnepeljétek meg a nemzeti vágyak, nemzeti álmok testet öltésének ötvenedik esztendőjét.

Ünnepeljétek a sajtó szabadság ötvenedik születése napját, a gondolat szabadság nagy szerű jubileumát.

Ünnepeljétek meg a magyar felelős miniszterium, az évenkénti országgyűlés a törvény előtti szent egyenlőség közös teher viselés, a jobbagység eltörlésének, a politikai létjogosultság Erdély és az anyaország testvéri ölekezésének ötvenedik évfordulóját.

Legyen az ünnepi öröm igaz, szivből jövő!

Emelje az ünnep magasztosságát az a tudat, hogy 1848 márczius idusa és 1848 márczius idusának vezérlő alakjai nélkül ma Magyarország talán a megsemmisülés örvényekébe volna, emelje ünnepünk fényét az a tudat, hogy 1848 mártius idusa előtt Magyarország egy álmódó, — de semmit sem tevő ország volt.

Az a tizenkét pont, melyet a márcziusi felistenek mint a nemzet követeléseit megvalósították, adta meg az irányt az álmódó nemzetnek a biztos előhaladásra.

Nem lett tovább békóba zárva a gondolat, hanem felrepülhetett hatalmas szárnyain, s hirdethette szerte e hazában, hogy márczius idusán felébredt a hősi szellem, s eget kérve kivívta a nemzet reményeit, óhajtott jogait! Nem lett többé Magyarország idegen hatalom zsákmánya, eszköze, hanem önállóan, független felelős ministeriumával intézhette ügyeit a szabadság, a népszabadság nevében.

Es a szegény jobbágy, ki háromszáz esztendőn keresztül véres verejtékkel művelt, honi, és mégis idegen földhöz volt lánczolva,

lerázhatta kezéről a minden isteni és emberi jog ellenére rávert lánczot, s haláttelen, örömmel kiálhatta: „szabaddá tett márczius dicső idusa.

A két testvér ország, melynek szive külön külön is hön dobogott egymásért, egyesült! Egyesült hogy soha elnem válva erős hatalmas nemzeti államot képezzen, melyet nem dönthet meg sem csel, sem erőszak.

Képes vagyok e szavakba önteni azokat a nagy, dicső eseményeket, melyek 1848 márczius idusát valják születésük napjának?

Képes vagyok-e visszavarázsolni azt a napot, melyet az ideális lelkesedés a nemzeti tradíció mythykus fényével vett körül Képes vagyok-e megismerésíteni a nagy nap legnagyobb alakját a lánglelkű Tyrteust, a szabadság hallhatatlan lantosát Petőfi Sándort, kit e nap avatott fel a magyar történet hallhatatlan alakjának, kinek egetrendítő szózata esküjévé vált a magyarnak, kinek alakja végig vonn a herosi küzdelmen, s összefort a legdicsőbbik kor legdicsőbb történetével. Vajon megtudom-e ismerésíteni a kor másik nagy alakját, a magyar nemzet szentjét, bálványát, Kossuth Lajost, ki előkézítője, szellemi megteremtője volt ennek a csodálatosan dicsőséges revolutionnak?

Nem, sem én, senki nem tud méltó lenni hozzájuk s emlékek előtt leborulva csak hálás kegyelettel adózhatunk, mi a késő kör szerencsés ivadéki s imádkozva köszönhetjük meg azt, hogy miért ők és társaik küzdöttek, munkálkodtak, a miért feláldoztak mindent, mi 50 év múlva nyugodtan, békén élvezhetjük.

Dicsőség nektek sirban nyugvó hősi szellemek s dicsőség neked márczius dicső idusa.

Ötven év után egy hatalmas virágzó nemzet ünnepli emléketek, egy hatalmas nemzeti állam polgárai tartanak dicsőítő ünnepet, s eszköznek újra, hogy az ötven év által meg szentelt jogokat, a küzdelmek árán kivívott diadalmakat megőrzik s nem engedik elveszni soha.

Dicsőség neked márczius idusának szülte: Szabadság, Egyenlőség, Testvériség! Dicsőség neked, hogy születésed szent napjától fogva nem hagytad el soha e nemzetet, dicsőség neked, hogy a titáni harcban, s az ezt követő komor gyászos időben szárnyaidat biztatón lebegtetéd, dicsőség neked, hogy most is védelmével, most is közöttünk vagy s nem hagysz el soha.

Ünnepeljétek!

Ünnepeljétek, a legdicsőbb, a legmagasztosabb évfordulót, ünnepeljétek tiszta, igaz honfiui lelkesedéssel!

Szálljon fel a hála az égbe, egy nemzet imája legyen az, s az ur megfogja hallgatni! Kiszérjenek bennünket 1848 mártius idusának dicső eszméi továbbra is kövessék nemzeti haladásunkat szakadatlanul. Merítsünk belőle erőt a jövő küzdelmeire, kölesönözzünk kitarítást az előttünk álló nagy munkára.

Ihlessenek bennünket meg a mártiusi felistenek szellem árnnyai, varázsolják keblünkbe azt a lelkesedést, karjainkba azt a nemes erőt mely ötven évvel ezelőtt csodálkozásra készítette a világot.

Tegyünk újra fogadást e magasztos perczben hogy hivek leszünk 1848 tradícióhoz, hogy szivünk minden vágya, lelkünk legszébb álma léssz ez eszmék követése. Esküdünk meg újra a magyarok Istenére, hogy rabok sohase leszünk, hogy nemzeti szabadságunkat, — egyenlőségünket megvédelmezzük mind halálig, esküdünk meg hogy méltó utódai leszünk a mártius felisteneknek, a magyar törvénelem ragyogó alakjainak.

Gyuljanak ki hát szerte e hazában az öröm tüzek, hirdessék magasra csapkodó lángjait, hogy az 1848 mártius 15 iki eszmék fénye ötven év után sem vesztették el büvös erejüket, hirdessék, hogy a mit apáink e szent napon nekünk a késő utódoknak megszereztek annyi becsülettel, tisztán megőriztük s szent fogadást teszünk, hogy ha kell vérünk árán is megvédelmezzük.

Ünnepeljünk !!! — Ünnepeljétek !!!

Színház.

Kedden márcz. 15. ünnepi diszeloadásul bérletiszünetben másodszer 1848.

Szerdán márcz. 16. harmadszor, páratlan bérletben 1848.

Csütörtökön márcz. 17. negyedszer, páros bérletben 1848.

1848.

A nemzet ünnepén, a szabadság emlék napján felelevenedik a multak képe, s az utódok hálás kegyelettel adóznak eleiknek, az unokák áhitattal gondolnak az apák tetteikre s a mai kor gyermeke tiszteletével és rajongásával nézi a felisteneket, kiknek mi annyit, oly sokat köszönhetünk.

A szabadság, egyenlőség és testvériség szent eszméi villám szárnyakon elhatnak az ország keleti szögébe s ott a felgyújtott szövétnak lángjánál szent esküvést tesz az ébredő nép, hogy vérével áldoz ezért az édes anya földért, — hol annyi bú s annyi öröm terem . . .

Es a felgyújtott szövétnak világa fénybe borítja a testvér hazát, a népek milliói szive egyért dobban, egyért lüktet . . . a hazáért.

A maroknyi nép a szent lelkesedés tüzeben megedzve a szarnokságon diadalt arat s diadal utján halad fokról fokra, . . . egészen Világosig.

Es jó a szenvedés, egy nemzet szenvedése, a legyőzött nép néma türeése, szóltan fáj dalma a rombadólt remények emlékeit bevonja a gyász fátyolával, elhallgat a herosi kor harsonája, . . . Magyarország nemtője köny nyeit hullatja.

Az idők sokasága a feledés fátyolával bevonja a multat s a beheggedt sebek, fájó szenvedések irt találnak

A nemzet önmagában új életre talál, király népével kart öltve realép a haladás ösvényére, nagyságunkra az 1000 évtől megerősödött történelmünk, új hajnal dereng.

Az idő halad, a mult emlékei 50 év alatt megtisztulva eszmékként állnak előttünk s jóságos öreg királyunk és nagy asszonyunk áldó tekintete, szerető szivében megnyugvást lel a magyar, s mikor felidézi azt a mesés időt a muló emlékezetében, a jóleső, boldog megnyugvás vesz erőt rajta, hogy eljött az a szebb kor, mely után . . . Buzgó imádság két százezrek ajkán . . .

Es mikor összegyezteti megbékült lélekkel a multat a jelennel, még egyszer felelevenedik lelkében az 50 év előtti kép, eszébe jut az az idő, mikor

. . . Kossuth Lajos azt izente . . .

Es a nemzet geniusa olajágot tartva örökdió tovább, gloriával vonva be a magyart, s a királyával összefort nemzetet . . .

László Gyula.

* 1848. Hadak utjának ez az eszmemenete ez a tárgya, életet nyerve a szinpadon. Tegnap volt a bemutató előadása, ma diszeloadásban kerül színre. A darabról s az előadásról az ünnep lezajlása után referálunk.

* Joghallgatók a szinpadon. Ma este az 1848 diszeloadásán az első és második képben a színházigazgatóság hazafias felhívása folytán a debreczeni jogak adémia polgársága is részt vesz.

Minden esetre emelni fogja a hatást a joghallgatók tömeges szereplése meg aztán a korhűség is némileg ki lesz emelve. Köszönjük a közönség nevében is jogászunk lelkesedését.

Az országos diákkongresszus.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márczius 14.

Tegnap az ünnepségek napja volt, ma kezdett hozzá az országos diákkongresszus a voltaképeni munkához, de az egész délelőtti folyamán csak néhány tárgyat tudták elintézni a nagy munkaanyag, a meg-megújuló esztendő miatt, a mit az tesz érthetővé, hogy harmincz testület: főiskolák, s azok kebelében fennálló intézmények delegáltjai tanácskoztak mindannyian saját czéljaikért, érdekeikért küzdve az ország fiatalágának kongresszusán.

Tudósítók a kongresszus második napjára a következő:

A kongresszus titkárát még tegnap a következőképp választották meg: Előnök Tóth Ödön egyetemkörü elnök; társelnökök Diróti Nándor (Kolozsvár), Ivó Gyula (Kecskemét), Kun Béla (Debrecen), Mandics Dezső (Eperjes), Puskás Béla (Nagyvárad).

Tóth Ödön elnök reggeli kilencz órakor megnyitja az ülést s üdvözi a kongresszust s az érdeklődő közönséget, melynek sorában örömmel látja Madarász Józsefet (Eljenzés), megnyitja a tanácskozást.

A kongresszus első tárgyaként, Gresler Jenő menza akadémiai ügyvivő alelőnöke tett részletes jelentést a menza mostani állapotáról.

A kongresszus egyhangulag helyeslően tudomásul vette a jelentést, mely azt az örvendetes tényt konstatálja, hogy a humánus intézmény a felvirágzás útján van.

Takots József az Egyetemi lapok szerkesztője, az ifjúsági lapok ügyével foglalkozott részletesen.

A vidéki főiskolák küldöttei kijelentették hogy intézetük kebelében levelezőkről gondoskodnak.

Az ülést eddigelé is gyakran szakította meg néha perczek hoszant a fel-felkerekedő vita mely Wolffner Pál, egy életre való indítványánál mintegy tíz perczig lehetlenné tette a tanácskozás folytatását, — s melynél Tóth Ödön háromszor volt kénytelen az óriási zavarban névszerinti szavazást elrendelni.

Az indítvány arról szólt, hogy az ifjúság hivatalos közlönyeiből rekesztessék ki minden személyes elő és egyeseket sértő, támadó hang s azok ne szolgálhassák apró töredékek, hanem az ifjúság közérdekeit. Háromszori szavazás után ez indítványt tíz többséggel elvetették; a szavazás eredményének kihirdetése után az óriási látma perczekig tartott. A vihar esilapodtával Keletr delegátus a kolozsvári menza akadémika mai állását ismertette, mire a kongresszust negyed egykor Tóth elnök berekesztette.

A tanácskozást délután folytatták.

A menza akadémikában tegnap este lakomat ült az országos diákkongresszus mintegy 150 egyetemi polgár ülte körül ez asztalt melynek főhelyét dr. Herczeg Mihály rektor foglalta le.

Az első fgás után Tóth Ödön egyetemkörü elnök éltette a királyt. Ez a tósztot állaa vallgatta végig az ifjúság s perczekig tartó eljenzéssel kísérte. Dr. Herczegh Mihály éltette a hazát, s erre megeredt a tósztok hosszu árja. Legifj. Abrányi Kornél Jókait Wolfner Pál Madarászt, a kongresszus diszülésének tőznokait éltette. Éjfélt már elmúlt, mikor a társaság oszlani kezdett. Egyik része haza kísérte a rektort s szerenádott rendezett neki.

Irodalom.

A szabadságharcz története Világosig 1848. Ünnepe volt a magyarnak. A haza ujjá születésének, történelmünk legdicsőbb korszakának: 1848 nak félszázados évfordulóján szégyen és gazdag, szolga és ur, hatalmas elnyomott mind-mind egybeolvad egy szent érzelemben.

Az emlékezet szárnyain vissza-viszszálunk a nagy idők nagy eseményei közé s szemünk előtt elvonulnak a hősök dicső alakjai. Már félszázadja, s mégis mintha csak tegnapp lett volna!

Eszméik, törekvésük a mi ideálunk, küzdelmük a mi dicsőségünk, győzelmük a mi javunk; mert az igazsák örök! Csak a szenvedés egy jobb jövő reményében volt egyedül az ő osztályrészük.

A küzdelmek, a szenvedések történetét hadd ismerje ismerje minden magyar, hadd lássa, mire képes az erős honszeretet, mily csodákat művelt a honfiai áldozatkészség! — És merítsen belőle tanulságot a jövőre nézve!

A hazafias czél lebegett a „Werbőczy“ könyvnyomda részvénytársaság előtt, a mikor elhatározta, hogy a nagy idők történetét áttekinthetően, kimerítően és vonzó előadásban megírja a magyar olvasóközönség számára olyképp, hogy az emlékmű még a legszegényebbeknek is hozzáférhető legyen.

Es ezen kitűzött czélt fényesen szolgálja az előtűnk fekvő díszes kiállítású mű, mely 64 oldalon át érdekesen, friss közvetlenséggel ismerteti a szabadságharcz eseményeit, — úgy hogy az olvasó tiszta képet nyer a idők lefolyásáról.

A mindvégig érdekes szöveget a legszebb képek nagy sokasága díszíti (csaknem 100 kép) Itt látjuk a szabadságharcz főbb szereplőinek képmásait a nevezetesebb csaták rajzát rajzát, több egykoru falragaszt és levelet, mind ezeket a leggondosabb kivitelben.

Ezenfelül a könyv egy táblázatot tartalmaz, mely időrend szerint sorolja fel a szabadságharcz eseményeit, azok keltenek megjelölésével. Már magából e táblázatból megtanulhatjuk a nagy napok történetét.

A szép füzet, mely igazán méltó emléke a dicső időknek, csak 40 krajczárba kerül, hogy még a legszerényebb kunyhó lakói is megvehessék.

Kapható minden könyvkereskedésben. — Megrendelések a Werbőczy könyvnyomda Sészvénytársaság címére (Budapest, IV. Vármegeye utca 11. sz.) intézendők.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

— Weisz József budapesti terménybizományi cég jelentése. —

Debreczen, márc. 15.

Készáru változatlan.

Oszti buza	9 38 — 40
Tavaszi buza	11.98 — .99
Oszti rozs	0. — 0. —
Tavaszi rozs	8.48 — 8.50
Oszti zab	0. — 0. —
Tavaszi zab	6.51 — 6.53
aug.—szep. tengeri	4.60 — 4.70
Szept.—okt. tengeri	0. — 0. —
Május—június 1898	5.38 — 5.40

Sertéspiacz. Budapest-Kőbánya 1898. márczius 9.

Magyar elsőrendű Öreg nehéz páronkint 340 klgron felüli sulyban (— krtól — krig. Öreg közép (páronkint 300 260 kgr. sulyban) — krtól — klgr. Fialat nehéz (páron — 23) klgron felüli sulyban) — 65 krtól 70 — krig. Fialat közép (páronkint 260 300 klgr. sulyban) — 59 krtól 65 — krig. Fialat könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) — 52 krtól — 53 krig. Közép (páronkint 220 — 280 krg sulyból) — 44 krt — 45 krig. Könnyű páronkint 220 klgrig terjedő sulyban — 3

rától — 44 krig. III. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban) — 51 krtól 52 — krig. Közép (páronkint 220 — 260 klgr sulyban) — 49 — krtól 50 — krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) — 47 — krtól 48 krig.

DEBRECZENI PIACZI ÁRAK.

Márczius 6—7 hetivásár.

Gabonaneműek: Buza 12.00—11.80 s kétszeres 11.50—10.70 frt, árpa 5.60—5.40 frt, zab 6.40—6.20 frt, tengeri 5.90—4.70 frt, ter, — frt, köleskása — frt, költ.

Élelmiszerek és házcikkek: Szás kilónként: Bab 8—12, burgonya 1.80 frt, borsó 18—28 frt, lenese 20—32 frt, (liszt láng) 19.40 17.80 frt. (zsemlye) 19.20—19 frt. (fehér) 18.60 — frt, (közép) — frt. (rozs) 11.60 kr, (barna) 15 kr, lenese 22—36 kr, liszt (legfinomabb) 20 kr, (buza finom) 19 1/2 kr (buza durva) — kr, (rozs) 18 kr, (zsemlye) — kr, (fehér közép) — kr, (barna közép) — kr, szappan 20—24 kr, zsir (disznó) — kr, (liba) — kr, nuzlaszon 6 — kr, szalonna új 68 kr, sóltá 70 kr. Literenként: Borsó 14—16 kr, bor (6 hegyi 40—60 kr, (6 kerti) 40—60 kr, (új kerti) 30—36 kr. eczet — kr, lenese 14—16 kr, petróleum 16—24, pálinka (közönséges) 32 kr — frt, rizskása 14—34 frt, szén (putnoki) 1.00 frt, (salgótarjáni) 1.50 frt, (szalon) 1.80 frt, pirszón 2.00 frt, szalonna 6 65. — frt, szalonna új 52—53 frt, szalonna sóltan — frt, háj új — frt, háj 6 56—60 frt, zsir — frt. — Kilónként: Bab 8—12 kr, borsó 18—24 kr, burgonya 3 kr, kenyér (fehér) 18 tej 10 kr, tejfel 40 kr.

Sertés ietség: 1898 évi márc. hó 5 napján volt készletben: 26.965 darab 1898 évi márc. hó 5 napján felhajtott — drb 1898. márc. hó 5. napján elszállított 504 drb. 1898. márc. hó 5 napjára maradt készletben 26664 drb. Hizottsertés forgalom változatlan.

Allatvásár: Szarvasmarha felhajtott 600 drb, eladatott 500 drb; 16 felhajtott 350 drb, eladatott 280 drb; juh és bárány felhajtott — drb, eladatott — drb.

Husárak: Marhahus kilónként 36—54 kr borjúhus 56—60 kr juhhus 32 — 36 kr, sertés-hus 48—60 kr.

Bérekocsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Oraszámra.		
Fél órára	40	30
3/4 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város szorompói belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbőség nélküli), ha a végtisztesség a templomban történik, A temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	60	40
A színházból jövet	80	60
bármely vasúti indóház vagy raktárhoz nap-pal menet vagy jövet kézi táskával	50	30
éjjel	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 krajczár díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, csukorgyár, légszuszgyár, kertészeti egyeslet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	60	40
Külső három- és lövésártérre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
Minden következő órára	40	30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	60
Minden további órára	40	30

Tájékoztató.

A Gönczy-egyesület „Otthon“ A kereskedelmi akadémia palotájában.

Nyilvános olvasó terem, a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 3—6 ig.

Muzeum, a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10—12 ig.

Zene-estélyek.

Az „**Arany bika**“ vendéglő éttermében vasárnap esténkin a Magyar testvérek és Rácz Károly zenekara felváltva tartanak zeneestélyt. Az „**Arany-bika**“ kávéházban hetenként zeneestély van: hétfőn Rácz Károly szerdán a Magyarok.

A **Hungária** kávéházban minden szerdán szombaton és vasárnapokon Rácz Károly és Magyar testvérek zenekara.

Corsó kávéházban hétfőn Magyarok kedden és csütörtökön Kis Béla zenekara.

A **Margit-fürdőben** vasárnap és ünnepnapokon d. u. 4—6 órák között sétatáncverseny. — Játsszik a katonazenekar.

A Dr. EGGER-féle

Injectio Hamamelis Virginica

a leghatásosabb külszer (befecskendezés) férfiak és nőknek, új és idült folyások valamint csőbántalmak orvoslására. A Hamamelis Virginica tropicus növény rendkívüli hatása a nyákhártyára orvosiilag már régen el van ismerve, úgy, hogy ezen különben is szerencsés összetételű Injectio ennek köszönheti gyógyerejét 2—3 üveg használata a legmakacsabb bajt tetemesen javítja illetve meggyógyítja.

Egy üveg ára 70 kr., a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve: 1 üveg 1 frt 05 kr., 2 üv. 1 frt 75 kr., 3 üv. 2 frt 45 kr. Főraktár: Gyógyszertár a „Nádor“hoz Budapest VI., Váci-körút 17.

Kapható Debreczenben Örvényi Ottó, Mihalicz István, Tóth Béla, Muraközy László és Rotschnek Jenő gyógyszerész uraknál.

1898

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távolsága: 15—20 cm.

Talaj minősége: jól trágyázott.

Mauthner-féle Magvak.

Aussaatzeit: und September.

Pflanzweite: 15—20 Cm.

Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A MAUTHNER-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten Andrassy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen **friss** és **valódi** magvakért, a mely csomagok **ragasztva**, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

Kizárólagosan tartós

és jó minőségű

férfi női és gyermek cipők kaphatók

mérsékelt szabott gyári áron

Reschovsky Ignác

bécsi cipő gyári raktárában.

Piacz Czegelyház Miklósutca.

Postó küldés csak privátoknak.

Egy vég 3.10 méter hosszú teljes üriölöny ára csak	frt 3.10 jó	}	valódi gyári ár
	frt 4.80 jó		
	frt 7.50 finom		
	frt 8.70 finomabb		
	frt 10.50 legfinomabb		
	frt 12.40 Angol		
	frt 13.95 Kangár		

Egy végfekete szalonöltönyhöz 10 frt

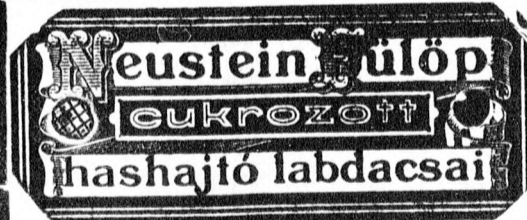
Felöltő szövetek 3 frt 25 kr feljebb, Loden vegyesszínben egy vég frt 6.— 1 vég 9 frt 95 kr, Pervien és dosking

Allami és vasuti tisztviselőknél való szövetek, legfinomabb kammgarn és cheviotokat stb, stb. külön gyári áron a pontos és szolidnak ismert

posztógyári Kiesel-Amhof Brünben.

Minták ingyen és bérmentve. Mintabű szállítás.

FIGYELEMREMELTŐ! A t. közönségnek fontos azt tudni hogy a szöveteket közvetlen helyről való beszerzés esetén sokkal olcsóbban kapja, mint a közvetítő kereskedelem útján. A Kiesel-Amhof brünni cég az összes posztókat valódi gyári áron küldi szét és nem számítja hozzá a magánvevőt annyira megkárosító ugynevezett szabóengedményt.

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacso.)

SZÉKSZORBULÁS

a legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15 kr., egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 1 forint o. é.

ÓVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan Neustein Erzsébet-pilulát. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót“ és „Neustein Fülöp gyógyszerész“ aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényszékileg védett csomagjaink aláírásunkkal van ellátva.

Neustein Fülöp

„Szent Lipóthoz“ címzett gyógyszerész
WIEN, I. Plankengasse 6.

Raktár Debreczenben: Rothschnek V. Emil, Tóth Béla, Balázs Ödön, Mihalicz István, Tamássy Béla, Muraközy László és Füleki Pál gyógyszerészárában.